

Neerijnen

Informatienota

Datum : 12 oktober 2017
Van : M. Boxem\J. Janssen
Bijlagen : Concept-presentatie MIRT-verkenning
Onderwerp : MIRT-verkenning Tiel-Waardenburg/Varik-Heesselt
Zaak- / Docnummer : 17267

KENNISNEMEN VAN:

Informeren over de voortgang van de MIRT-verkenning Tiel-Waardenburg/Varik-Heesselt;
Wat in ieder geval aan de orde komt:

- Gebiedsvisie, ontwikkelperspectieven (zie bijlage Ontwikkelperspectieven gebiedsvisie, nadere uitwerking)
- Resultaten vanuit de globale MER (zie bijlage MilieuEffectRapportage)
- Beschouwing van de Zuidzijde
- Zicht op het VKA, de redeneerlijn

INLEIDING

Waar komen we vandaan en waar staan we nu?

Binnen de MIRT-verkenning Varik-Heesselt/Tiel-Waardenburg wordt naar oplossingen gezocht voor de waterveiligheidsopgave, in samenhang met de ontwikkeling van het gebied.

Op weg naar een voorkeursalternatief

Er wordt toegewerkt naar een besluit over het voorkeursalternatief voor de dijkversterking tussen Tiel en Waardenburg, met een mogelijk combinatie met rivierverruiming. Dit gebeurt in een aantal stappen:

- Eerder, in november 2016 is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) verschenen. Deze notitie markeert de start van de m.e.r.-procedure.
- Vervolgens is een brede set van achttien oplossingsrichtingen voor de opgave bedacht en geïnventariseerd. Deze oplossingsrichtingen zijn verwoord in een rapportage en begin 2017 globaal en kwalitatief beoordeeld. Dit noemen we “zeef 1”. Daarvoor is de Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen (NKO) opgesteld (vastgesteld, mei 2017).

In de NKO zijn achttien oplossingsrichtingen getrechterd naar drie kansrijke alternatieven, met ieder drie varianten:

1. Alternatief 1: Dijkversterking
 - A. Variant 1a: traditionele dijk
 - B. Variant 1b: dikke dijk
2. Alternatief 2: Dijkversterking met binnendijkse rivierverruiming in de vorm van de hoogwatergeul Varik - Heesselt
 - A. Variant 2a: inrichting gericht op economie en landbouw
 - B. Variant 2b: inrichting gericht op natuur
3. Alternatief 3: Dijkversterking met buitendijkse rivierverruiming door middel van

Neerijnen

Informatienota

geulen en kan worden gecombineerd met verwijderen obstakels in uiterwaarden en mogelijke dijkterugleggingen

A. Variant 3a: met streven naar maximale waterstandsdeling

B. Variant 3b: met streven afweging van waterstandsdeling tegen doelstelling vanuit natuur

- De geselecteerde kansrijke alternatieven (en varianten) zijn verder uitgewerkt en onderzocht. Hierbij is gebruik gemaakt van het globaal MER (milieueffectrapport). Later volgen de MKBA (maatschappelijke kosten- en batenanalyse), de Business Case en het Verkenningenrapport.
- Als laatste stap van de verkenningfase nemen de bestuurders een besluit over het voorkeursalternatief. Dit noemen we “zeef 2”.

In de Stuurgroep-bijeenkomst van 6 december 2017 (stond eerder op 4 december geagendeerd) moet er een voorkeursalternatief liggen. Hieraan voorafgaand vindt er op 10 november 2017 een Stuurgroep-bijeenkomst plaats om de adviezen vanuit de voorbereidende overleggen te bespreken.

Een bijhorende gebiedsvisie met toekomstperspectief

Onderdeel van de MIRT-verkenning is het opstellen van een Gebiedsvisie. Waterveiligheidsmaatregelen brengen behoorlijke veranderingen voor een gebied met zich mee. Dit maakt dat het een belangrijk moment is om ook de koers voor de verdere toekomst te bepalen. Hierbij past een gebiedsvisie.

De zoektocht naar passende mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling binnen een gebiedsvisie loopt parallel met de verkenning naar het voorkeursalternatief voor waterveiligheid. Ook dit parallelle traject doorloopt een aantal stappen.

- In mei 2016 is de verkenning gestart met een belevingswaardeonderzoek en diverse bijeenkomsten en gesprekken met de streek. Deze inventarisatie- en analysefase heeft geleid tot een uitgangspuntennotitie (Focus Gebiedsvisie, februari 2017).
- Volgende stap was het ontwikkelen van gebiedsperspectieven bij de 18 oplossingsrichtingen voor waterveiligheid. Deze zijn als bijlage vastgelegd in de Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen.
- In de periode daarna zijn de gekozen 3x2 alternatieven/varianten uitgewerkt in 6 ontwikkelperspectieven. Hiervoor zijn diverse themabijeenkomsten georganiseerd, zoals voor landbouw, natuur, cultuurhistorie en landschap en toerisme en recreatie, als ook expertsessies, een werksessie met de klankbordgroep en een inloopbijeenkomst.

De Notitie Ontwikkelperspectieven beschrijft mogelijke toekomstbeelden voor de alternatieven dijkversterking, binnendijkse en buitendijkse rivierverruiming. De dijkversterking is onderdeel van alle varianten. De alternatieven/varianten zijn:

1A Dijkversterking traditionele dijk: de gastvrije dijk.

De dijkversterking wordt zorgvuldig ingepast in bestaande landschapswaarden, waarbij de dijk wordt benut als recreatieve belevingslijn, goed verbonden met dorp en uiterwaard. De dijk wordt fietsvriendelijk ingericht, de auto is als het ware te gast.

1B Dijkversterking dikke dijk: de dijkboulevard.

De brede kruin van de dikke dijk wordt benut als een brede boulevard. Voor woningbouw, recreatie, groen en het scheiden van verkeersstromen.

2A Hoogwatergeul met landbouw: tapijt van gras.

Het landgebruik in de binnendijkse hoogwatergeul wordt ingericht voor weidebouw, waarbij

Neerijnen

Informatienota

ruimte is voor enkele hoogwatervrije boerderijterpen. Ook het ontwikkelperspectief voor de dorpspolder richt zich op de landbouw. + dijkversterking 1A.

2B Hoogwatergeul met natuur: fruitlandgoed omringd door natuur.

In de binnendijkse hoogwatergeul ontwikkelt zich een waterrijk natuurgebied en de dorpspolder transformeert zich tot een landschap met een landgoedkarakter met een breed palet aan (recreatieve) ontwikkelkansen. + dijkversterking 1A.

3A Buitendijks maximale waterstandsvaling: waterrijke uiterwaarden.

Het karakter van de uiterwaarden wordt waterrijker, met name direct langs de rivier. + dijkversterking 1A.

3B Buitendijks met doelstelling natuur: natuurrijke uiterwaarden. De rivierverruiming in de uiterwaarden versterkt eveneens de natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden.

Tevens worden kansen voor recreatie (struinroutes) benut. + dijkversterking 1A.

- De zes toekomstbeelden, aangevuld met referentiebeelden en iconen, vormen de basis voor de campertour door het gebied. Doel van de campertour is het peilen van de meningen in de streek over de zes toekomstperspectieven m.b.v. een interview met stellingen. **(25 oktober 2017 volgt een terugkoppeling aan het gebied)**
- Volgende stap is het opstellen van een integrale gebiedsvisie, volgend op het ontwikkelen van het Voorkeursalternatief. Onderdeel van de gebiedsvisie is een uitvoeringsprogramma. Hierin wordt de beoogde gebiedsontwikkeling vertaald in een doelenboom met uitvoeringsprojecten, met trekkers, mogelijke financieringsbronnen en een planning. In de gebiedsvisie wordt ook de uitwerking van de meekoppelkansen van de dijkversterking TiWa betrokken (in samenwerking met de gebiedspartijen waaronder de gemeenten Tiel en Neerijnen).
- Gelijktijdig met het ter inzage gaan van het voorkeursalternatief (januari/februari) willen we ook een ontwerp-gebiedsvisie aan de burgers kunnen tonen.
- De definitieve gebiedsvisie wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad van Neerijnen.

KERNBOODSCHAP

De MIRT-verkenning gaat een belangrijkste fase in. Na de trechtering naar uiteindelijk drie alternatieven/zes varianten uit de ontvangen 18 oplossingen, zijn we nu in de fase waarin één voorkeursaanpak in beeld gaat komen. Daar hoort ook een bijpassende gebiedsvisie bij. De gemeenteraad is bevoegd gezag om met een gebiedsvisie richting te geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van een gebied.

Met het tijdig informeren van de gemeenteraad is er ruimte om de verantwoordelijke wethouder een advies mee te geven richting de stuurgroep van 10 november 2017.

CONSEQUENTIES

Waterveiligheidsmaatregelen hebben gevolgen voor de lokale belangen in een gebied. Met het opstellen van een gebiedsvisie en bijhorend uitvoeringsprogramma helpen we het gebied om met passende ontwikkelingen het wenkend toekomstperspectief te bereiken. Op het moment dat duidelijk is welk voorkeursalternatief wordt gevormd, komt ook in beeld welk toekomstbeeld wordt uitgewerkt in een ontwerpgebiedsvisie.

COMMUNICATIE

Op woensdag 25 oktober 2017 (daags voor de gemeenteraadbijeenkomst) wordt het

Informatienota

gebied geïnformeerd over de resultaten van de campertour. Hieraan voorafgaand zal een nieuwsbrief/flyer huis aan huis worden verspreid.

Na het vaststellen van een voorgenomen voorkeursalternatief in de stuurgroep van 6 december 2017 (en daarna behandeling in de dagelijkse besturen), wordt de omgeving uitgebreid geïnformeerd (brochure/nieuwsbrief, informatieavond) Daarbij komt het voorkeursalternatief (te samen met de ontwerp-gebiedsvisie) ook voor inspraak ter inzage te liggen. Na behandeling van de inspraakreactie zal het voorkeursalternatief voor een definitief besluit aan de Minister worden voorgelegd.

VERVOLG

In de Stuurgroep-bijeenkomst van 6 december 2017 moet er een voorkeursalternatief liggen. Hieraan voorafgaand vindt er op 10 november 2017 een Stuurgroep-bijeenkomst plaats om de adviezen vanuit de voorbereidende overleggen te bespreken, en te komen tot een richting voor VKA.

Nadat de Stuurgroep op 6 december heeft ingestemd met het voorkeursalternatief, zal dit worden aangeboden aan de dagelijkse besturen, die het vervolgens vrijgeven voor inspraak (januari/februari) Na afronding van de consultatieronde wordt een definitief voorkeursalternatief voor definitief besluit aan de Minister voorgelegd (april 2017) Na het besluit van de Minister starten de voorbereidingen voor de planuitwerking. De wijze waarop dit traject wordt vormgegeven, is afhankelijk van de voorkeursbeslissing.

Met het in beeld komen van het voorkeursalternatief, kan ook een ontwerp-gebiedsvisie worden opgesteld. Hoewel vrijgave van een ontwerp-gebiedsvisie een besluit van het dagelijks bestuur vraagt, is het wenselijk om de inhoud toe te lichten in een beeldvormende raad. Een mogelijkheid hiervoor zou de beeldvormende raad van 7 december 2017 geven, met de mogelijkheid om zo nodig het onderwerp in de bijeenkomsten van 14 en 21 december 2017 (resp. oordeel- en besluitvormend) terug te laten komen. Het vraagt van de projectorganisatie om een strakke planning, maar dit alles met het doel om gelijktijdig met het voorkeursalternatief ter inzage te gaan.

Tijdige besluitvorming vraagt om een strakke planning. Gezien de vergaderfrequentie van de gemeenteraad is het lastig om volgens de gebruikelijke weg de raad tijdig te informeren. Zoals ook al eerder is gebeurd, daarom het voorstel om rekening houdend met het moment dat belangrijke informatie beschikbaar komt, hiervoor ruimte op de reguliere raadsagenda te reserveren. Hieronder is in beeld gebracht wanneer welke informatie wordt verwacht, en wat het moment is dat de gemeenteraad hierover kan worden geïnformeerd.

Stuurgroep	Informatie	Informerende raadsvergadering
10 november	Terugmelding SG, Voortgangsbericht Wethouder nog wat meegeven voor de SG van 6 december	16 november (Oordeel) 2017 , (Eventueel 23 november (Besluit) 2017)
6 december	Terugmelding SG VKA Vrijgave Ontwerp-gebiedsvisie	7 december (Beeldvormend) 2017 , (eventueel 14 december (Oordeel) en/of 21 december (Besluit) 2017)